

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Vinter 2023
Institution	Thy-Mors HF & VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Historie B, Religion C, Samfundsfag C
Lærer(e)	Kirstine Andersen (Historie og Religion), Cathrine Bjørndal Tornlund Nielsen (Samfundsfag 1. år), Kristian N. Jensen (samfundsfag 2. år)
Hold	T2022C

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Det gode samfund (tværfagligt forløb)
Forløb 2	Historie (enkeltfagligt forløb inkl. DHO): Første verdenskrig
Forløb 3	Religion (enkeltfagligt forløb): Voodoo
Forløb 4	Samfundsfag (enkeltfagligt forløb): Det danske politiske system
Forløb 5	Rusland (tværfagligt forløb)
Forløb 6	Historie (enkeltfagligt forløb): Kriminalitet og straf
Forløb 7	Religion (enkeltfagligt forløb): Buddhismus
Forløb 8	Samfundsfag (enkeltfagligt forløb): Økonomi
Forløb 9	Kulturmøder (tværfagligt forløb)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Det gode samfund (tværfagligt forløb)
Forløbsindhold og fokus	<p><u>Historie</u> En gennemgang af styreformer fra antikken til i dag med fokus på udviklingen af velfærdssamfundet og de rettigheder, forskellige grupper i samfundet, gradvist har fået eller tilkæmpet sig gennem 18- og 1900-tallet (fattige, arbejdere, kvinder osv.). Den centrale problemstilling var: 'Hvad kendetegner det gode samfund?'</p> <p><u>Religion</u> Kristendommens historie og udvikling, herunder Folkekirkens rolle i dag. Næstekærlig-hedsbuddet som centralt i den kristne etik. Afslutningsvist et kig på nytteetik og pligtetik.</p> <p><u>Samfundsfag</u> Samfundsfagsdelen har belyst det gode samfund fra en række forskellige perspektiver: bæredygtighed, ideologier, menneskerettigheder, ligestilling, velfærdsmodeller m.m.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark - formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof - forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger - redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng - anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen - sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk kultur og tænkning - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.
Kernesfot	<p><u>Historie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -dansk historie og identitet -nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper -natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv -styreformer i historisk og nutidigt perspektiv -historiefaglige metoder <p><u>Religion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster -etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger -religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid -religionsfaglige metoder. <p><u>Samfundsfag:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Politiske partier i Danmark og politiske ideologier

	<ul style="list-style-type: none"> - ... rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene - Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund - Kvantitativ og kvalitativ metode
Anvendt materiale.	<p>Historie</p> <p>Styreformer: Det græske demokrati Styreformer i bystaterne: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=150 Demokratiet i Athen: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=151</p> <p>Styreformer: Middelalderen Samfundets organisation: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=166 Økonomisk feudalisme: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=167 Politisk feudalisme: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=168 Den katolske kirke: https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=90</p> <p>Reformation og renæssance Indledning: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=170 Det nye verdensbillede (kilde 46): https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=171 Det nye verdensbillede (kilde 50): https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=174 Læreroplæg om reformationen (PowerPoint) Reformationen: https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=175 Almisser og fattigkasse: https://lumen.au.dk/publikationer/nyheder/nyhed/artikel/almisser-og-fattigkasse Film: Historien om Danmark (6), Reformation og Renæssance (http://hval.dk/mitCFU/info.aspx)</p> <p>Styreformer: Oplysningsstiden, Naturretten Den Moderne Stat i støbeskeen, https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=410 De Engelske Naturrettsfilosoffer, https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=413 De tre store, https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=466 Rollespil om naturrettsfilosofferne (lav en ny forfatning).</p> <p>Revolution og demokrati Danmark og Den Franske Revolution (video) https://vimeo.com/25658354 (3 min) Grundfremstilling – Nationalisme, demokrati og klassesamfund 1814-1901 https://danmark.systime.dk/?id=p162 (digital tidslinje) Fra krise til fremgang 1830-1860 https://danmark.systime.dk/?id=p503 Sprækker i enevældens mur https://danmark.systime.dk/?id=p504 Enevældens fald 1848 https://danmark.systime.dk/?id=p505 Grundloven 1849 (kilde) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-riges-grundlov-af-5-juni-1849-junigrundloven/ Video: De syv F'er. (8 min.) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/1915-demokrati-og-valgret-histrien-om-de-syv-fer/?no_cache=1&cHash=fb1a6a563448bf7ab0a2f16227a27658 Film: Historien om Danmark del. 8 fra 0-24:00 minut.</p>

<https://www.dr.dk/tv/se/historien-om-danmark-tv/-/historien-om-danmark-2>

Kvinders valgret

Systemskifte og grundlovsændring (læreroplæg)

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/fra-systemskifte-til-besaettelse-19011940/system-skifte-og-grundlovsændring/>

Artikel: Kampen for kvinders valgret 1871-1915

[Kampen for kvinders valgret, 1871-1915 \(danmarkshistorien.dk\)](#)

Film: Historien om Danmark (9) - Det svære demokrati (CFU)

Kilde: Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder 1888

http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/carl-ploug-i-landstin-getom-kommunal-valgret-til-kvinder-1888/?no_cache=1&cHash=b464b916b6b62ba7bc2a75cae5c587fd

Kilde: "Kvindens politiske Valgret og Valgbarhed" - tale af Johanne Meyer, 1888

http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindens-politiske-valg-retog-valgbarhed-tale-af-johanne-meyer-1888/?no_cache=1&cHash=1f36b984ecc02c8d283e18e4da2bf45e

Dokumentar: Kvinderne får valgret. CFU (10 min.) [Den sorte skole](#)

Kilde: Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1915 (kort uddrag)

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-riges-grund-lovaf-5-juni-1915/#indhold4> §30, §35

Stemmeprocenter

http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/stemmeprocenter-vedkommunal-og-rigsdagsvalg-1909-1921/?no_cache=1&cHash=ad66ab2eecfe0a180f3f8105996b74d6

Rollespil om kvinders valgret

Arbejderbevægelsen

Læreroplæg om industrialiseringen (PowerPoint)

Film: Historien om Danmark del 8 fra 24-60 min.

Arbejdernes vilkår, <https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p452>

Arbejderbevægelsen, <https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p441>

Karl Marx og Socialismen, <https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p453>

Fattighjælp

Løsgængere, fattighjælp og kravet om arbejde efter reformationen i 1536 (læreroplæg)

Almisse, arbejde og fattigdom: <https://lumen.au.dk/nyheder/nyhed/artikel/almisse-ar-bejde-og-fattigdom/> (læreroplæg)

Dokumentar: Der skal ydes før der kan nydes, 1849-1880 CFU (30 min.) [Ludere, lommetyre og lirekassemand \(2\)](#)

'Velfærd bag pigtråd. Historyslam'. (15 min.) CFU. Dansk velfærdshistorie og frihed (Danskernes Akademi).

Fattighjælp og tab af rettigheder fra grundlov til socialreform 1849-1933. <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fattighjaelp-og-tab-afrettigheder-fra-grundlov-til-socialreform-1849-1933/>

Lov om det offentlige Fattigvæsen, 9. april 1891 (kun kildeintroduktionen, blå rubrik)

http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/lov-om-det-offentligefattigvaesen-9-april-1891/#_indn4

Rollespil om fattigkommissionen.

Krisen i 20'erne og 30'erne

	<p>Økonomisk krise 1918-1939 https://verdenefter1914.idanskperspektiv.systime.dk/?id=582 Verdenskrisen 1929 https://verdenefter1914.idanskperspektiv.systime.dk/?id=596</p> <p>Kanslergadeforliget Kanslergadeforliget, 1933: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kanslergadeforliget-1933/ Socialreformen af 1933 http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/socialreformen-af-1933/ Film: Historien om Danmark (9), Det Svære Demokrati (klip), http://hval.dk/mitcfu/ Rollespil om Kanslergadeforliget</p> <p>Efterkrigstiden Efterkrigstidens sociale velfærdsstat: https://fraoplysningsstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=257 Velfærdsstaten 1945-1973: https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=193</p> <p>Opbrud og ungdom Kulturelle og sociale opbrud https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973/kulturelle-og-sociale-opbrud/ Den nye politiske kultur - tradition og forandring (fra afs. 'Det politiske ungdomsoprør' og ned) https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973/den-politiske-kultur-tradition-og-forandring/</p> <p>Kvindekampen Rødstrømperne og den nye kvindebevægelse 1970-1985: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/roedstroemperne-og-den-nye-kvindebevaegelse-ca-1970-1985 Gallup: Om familieliv, opdragelse og kønsroller: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/gallup-om-familieliv-opdragelse-og-koensroller 10 bud for kvinder, 1974: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/ti-bud-for-kvinder-i-kvinden-og-samfundet-maj-1974 Afs. 'Den nye kvindebevægelse' + videoforedrag 'Kvindeliv og kønsroller': https://danmarkshistorien.dk/perioder/efterkrigstiden-1945-1973/kulturelle-og-sociale-opbrud Fri abort, 1973: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/fri-abort</p> <p>Velfærdsstaten i krise På vej mod universalisme https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=216 "Noget for noget" https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=215 Hvem tør udfordre "velfærdskoalitionen"? https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214 Joachim B. Olsen "Jeg brækker mig over systemet", Politiken</p> <p>Religion, Kristendom</p> <p>Introduktion til religion Hvad er religion?: https://religion.systime.dk/?id=p467&redirect_url=index.php%3Fid%3D519&pageId=519&L=0 Ninian Smart: De syv dimensioner (Religionsportalen)</p> <p>Folkekirken Dokumentar: De unge præster afs. 1 (30 mim) CFU Folkekirken i tal: https://www.fkuv.dk/videnscenteret/kirkestatistik/medlemstal</p>
--	--

Grundloven om folkekirken <https://www.folkekirken.dk/om-folkekirken/kirke-og-stat/folkekirken-og-grundloven>

Kristendommens historie

Fakta om kristendommen: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p285>

Den historiske Jesus: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p289>

Den mytiske Jesus: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p288>

Korsordene: Mattæusevangeliet 27,46, Markusevangeliet 15,34, Lukasevangeliet 23,46, Johannesevangeliet 19,30.

Uddrag af filmen Passion of the Christ (2004), Korsfæstelsesscenen.

Læreroplæg om: Det kristne gudsbegreb, Korsfæstelsen og Frelsen (Powerpoint)

5 skarpe om Jesus (CFU, 20 min.)

Esben Andreasen o.a.: Religion og kultur — en grundbog. Systime, 2010, s. 148-153

Skabelse og syndafald

Myter: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=254>

Skabelsesberetningen: 1 mos 1-2

Syndafaldet: 1 mos 3

Kristen etik, næstekærlighed

Loven om rene og urene dyr 3 mos 11, 1-18

Spørgsmålet om rent og urent Mark 7, 1-23

Næstekærlighedsbudtet 3 mos 19, 17-18

Det største bud i loven Matt 22, 34-40

Bjergprædiken Matt 5-7 (uddrag)

Lignelsen om Den barmhertige samaritaner Luk 10, 25-37

Læreroplæg om næstekærlighed i jødedom og kristendom (Powerpoint)

Straffeloven §253: <https://danskelove.dk/straffeloven/253>

Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste (debatindlæg fra Kristeligt dagblad)

Kim Hartzner: Den syriske flygtning er også min næste

Biblicistisk etik vs. Situationsetik: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=292>

Reformationen

Martin Luther: Et opgør med gerningsretfærdigheden (1520)

Reformationerne, i Johnny Thiedecke: Ordet og jorden. Kristendommen forkyndt og fortolket. Pantheon, 1991, s. 11-12.

Lærer-powerpoint om sekularisering

Lærer-powerpoint om reformationen

Video om de 95 teser. (5,5 min.) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/luthers-opgoer-med-afladshandlen-95-teser-der-indledtereformacionen/?no_cache=1&cHash=059fdcc0491e053dca5cfa2a00c09520

5 skarpe om kristendommens danske historie (CFU, 20 min.)

Artikel: Charlotte Krogh Vestergaard: Kristendommens omsorgshistorie (2007)

Pligt- og nytteetik

Esben Andreasen o.a.: Religion og kultur — en grundbog. Systime, 2010, s. 249-255.

Film: 'Sommersonntag' (10 min.): [Axel Prahl in "Sommersonntag" - einem Kurzfilm von F. Breinersdorfer und S. Kamml](#)

Dilemmaspil om pligt- og nytteetik

Aktiv dødshjælp

Vigtigt at vide om aktiv dødshjælp: [Vigtigt at vide om aktiv dødshjælp - Etik.dk](#)

Etisk dilemmaspil om aktiv dødshjælp

Dokumentar: Adam og Eva (6), CFU (30 min.)

Debatartikel: 17-årig overlevede terrorangreb i Belgien. Nu har hun fået dødshjælp:

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/17-aarig-overlevede-terrorangreb-i-belgien-nu-har-hun-faaet-doedshjaelp>

Samfundsfag

Kernestof:

Afsnit fra *Klima og bæredygtighed - i et samfundsfagligt perspektiv* (2020) af Morten Nielsen Has-selbalch og Michael Helt Knudsen:

- “1.5: Bæredygtighed i den antropocæne tidsalder”: <https://klimaogbæredygtighed.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=136>
- “1.5.1: Bæredygtighed i et historisk perspektiv”: <https://klimaogbæredygtighed.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=141>
- “1.5.2: Grader af bæredygtighed”: <https://klimaogbæredygtighed.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=142>
- “1.5.3: Bæredygtighedsbegrebets dimensioner”: <https://klimaogbæredygtighed.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=143>

Afsnit fra *Samfundsfag C* (2017) af Mads Beyer et al.:

- “1. Ideologi”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=685>
- “1.1 Hvad er en ideologi?”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=686>
- “1.2 Ideologier”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=687>
- “Liberalisme”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=688>
- “Socialisme”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=689>
- “Konservativisme”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=691>
- “Populisme”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=898>
- “16. Velfærdsmodeller”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=416>
- “16.1 Den danske velfærdsmodel”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=470>
- “16.2 Den centraleuropæiske velfærdsmodel”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=469>
- “16.3 Den liberale velfærdsmodel”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=542>
- “16.5 Problemer for den danske velfærdsmodel”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=468>
- “Flere ældre”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=547>
- “Globalisering og EU”: <https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=548>

	<p><u>Afsnit fra <i>Køn og ligestilling</i> (2020) af Anna Storr-Hansen et al.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • “Introduktion til køn og ligestilling”: Introduktion til køn og ligestilling Køn og ligestilling (forlagetcolumbus.dk) <p><u>Andet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • “Hvad er menneskerettigheder?”, Amnesty International: Hvad er menneskerettigheder? - (amnesty.dk) • “Om menneskerettigheder”, Institut for menneskerettigheder: Om menneskerettigheder Institut for Menneskerettigheder <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vi elsker Danmark</i>, 2018, YouTube: Vi elsker Danmark - YouTube • <i>Enhedslisten 2015</i>, 2015, YouTube: Enhedslisten 2015 - YouTube • <i>Alt det, vi kæmper for.</i>, 2019, YouTube: Alt det, vi kæmper for. - YouTube • <i>Vi er til for dig</i>, 2020, YouTube: Vi er til for dig - YouTube • <i>Danmark står overfor et valg</i>, 2018, YouTube: Danmark står overfor et valg - YouTube • Statistik over ligestilling mellem mænd og kvinder på forskellige områder, Danmarks Statistik (findes på Teams) • <i>Kontroversiel professor: Derfor foretager kvinder det smarte valg, når de siger nej til topjobbet</i>, 2020 (findes på Teams)
Arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/rollespil

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 2	Historie (enkeltfagligt forløb inkl. DHO) Første Verdenskrig
Forløbets indhold og fokus	Forløbet beskæftigede sig med Første verdenskrigs udbrud, krigens forløb med fokus på soldaterne i skyttegravene samt freden i Versailles og dens konsekvenser for Tyskland i mellemkrigstiden. Forløbet havde desuden fokus på DHO, som tog udgangspunkt i erindringer fra skyttegraven og anvendelsen af fakta- og fiktionskoder i teksten.
Faglige mål	-formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof -redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng -reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur
Kernestof	-nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsags-sammenhænge og periodiseringsprincipper -natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv -forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv -Holocaust og andre folkedrab -historiefaglige metoder

	-historiebrug
Anvendt materiale.	<p>La Belle époque Kilde: Stefan Zweig: Verden af i går https://historieportalen.systime.dk/?id=p1487 Video: France Before WW1 - La Belle Époque? I THE GREAT WAR Special - YouTube (9 min.)</p> <p>Frem mod katastrofen Europa før ragnarok – fred og fremgang: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1458 Militarisme og nationalism undergraver freden: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1459 Krudttønden eksploderer: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1460 Video: Første verdenskrigs aktører: How Did World War 1 Start?</p> <p>Årsagerne til krigen Aktør-struktur-analyse: Teori - aktør og struktur i historie (Uddrag) https://paasporetafhistorien.ibog.gyldendal.dk/?id=130 Video: Oplæg, ca 8 min https://www.youtube.com/watch?v=7OqZpZBv9yE&t</p> <p>Krigens forløb Troen på en kort angrebskrig brister: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1463 Krigen bliver hverdag: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1464 Den afgørende fase: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1465 Kilde: Brev fra tysk student på østfronten, dateret 16. oktober 1914 https://historieportalen.systime.dk/?id=c4277 Det funktionelle kildebegreb: (bl.a. analyseskema helt nederst) https://historieportalen.systime.dk/?id=p1861 Billeder fra 1. verdenskrig: 1. verdenskrigs gru fortalt med 25 fantastiske fotos (dr.dk)</p> <p>Krigens karakter – slagmarken Skyttegrave og total krig: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1468 Øvelse til 'Historisk empati'. (Skyttegravskrig) https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/index.php?id=169#c365 Nye våben: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1469 Nedbrydning af mennesket: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1470</p> <p>Ved fronten De nye våben (kortspillet) https://historieportalen.systime.dk/?id=c5818 Teknologi: http://www.eurobeast.dk/verdenskrig/tekno.htm Julefreden (Kort film – 12 min): https://www.youtube.com/watch?v=NaBJhmKDkm Skyttegravskrigens taktik: https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=423 Videoer fra BBC: Why Trenches? - WW1 Uncut: Dan Snow - BBC Escaping the Trenches - WW1 Uncut: Dan Snow - BBC</p>

	<p>Conditions in Trenches - Dan Snow's Battle of the Somme Life in the Trenches WW1 Trench Warfare Explained</p> <p>Film: Intet nyt fra Vestfronten, Netflix 2022.</p> <p>Livet i skyttegravet</p> <p>Dilemmaspil: Breve fra skyttegravet</p> <p>Hjemmefronten</p> <p>Kvinder får en ny rolle: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1473</p> <p>Sult og rationering: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1474</p> <p>Propaganda og pressecensur: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1475</p> <p>Efter katastrofen</p> <p>Versaillesfreden: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1478</p> <p>Revolutioner og opstande: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1479</p> <p>Rollespil om freden i Versailles</p> <p>Krigen i kunsten: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1480</p> <p>Mellemkrigstiden</p> <p>Faderopgøret: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1483</p> <p>Weimarrepublikkens første svære år: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1484</p> <p>På vej mod diktaturet: https://historieportalen.systime.dk/?id=p1485</p> <p>Serie: Babylon-Berlin afs. 1. DR: Babylon Berlin: Sæson 1 – 1. episode Se online her DRTV</p> <p>DHO</p> <p>Intro til opgaveskrivning, taksonomi, struktur osv.</p> <p>Historiske film skævvrider vores syn på den virkelige historie: https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/historiske-film-overtager-den-virkelige-historie</p> <p>H. C. Brodersen, I Ildlinjen, GADs Forlag 2021, s. 101-106.</p> <p>Foredrag</p> <p>Efterretningstjenestens historie, v. Efterretningsofficer Niels Klingenberg Vistisen.</p> <p>Folkedrab (Holocaust)</p> <p>Antijødisk propaganda som middel til magt: https://www.aldrigmere.dk/materiale/grundmaterialer/anti-joedisk-propaganda-som-middel-til-magt</p> <p>Stanton: Folkedrabets som stadier: Stanton: Folkedrab som stadier folkedrab.dk</p> <p>Dokumentarfilm: Herrefolket (53 min.) CFU</p> <p>Kilde: Hitlers første brev om jødehad: https://historienet.dk/krig/2-verdenskrig/hitler/hitlers-foerste-brev-om-joedehad</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/spil

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 3	Religion (enkeltfagligt forløb) Voodoo
----------	---

Forløbets indhold og fokus	En introduktion til voodooens åndeverden, historie, ritualer og praksis med særligt fokus på begreber, ritualteori og medialisering.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> -formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof -redegøre for forskellige livsanskuelsler, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng -diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier -sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> -udvalgte sider af yderligere én religion -etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger -religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid -religionsfaglige metoder.
Anvendt materiale.	<p><u>Introduktion og begreber</u></p> <p>-synkretisme, polyteisme, karisma, mana, Determinisme</p> <p>Introduktion: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=130</p> <p>Kulturmøde: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=131</p> <p>Afro-Caribiske religioner: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=133</p> <p>Rastafari, vodou og de surinamske maroners religion:</p> <p>https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=129</p> <p>Ninian Smart: https://religion.systime.dk/?id=467</p> <p><u>Vodus historie</u></p> <p>Vodou: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=166</p> <p>Vodus historie: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=168</p> <p><u>Gudeverden/åndeverden</u></p> <p>Myter, guder og forfædreånder: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=170</p> <p><u>Strukturfunktionalisme og konfliktteori</u></p> <p>Empiri og teori: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=134</p> <p>https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=132</p> <p>Parsons: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=136</p> <p>Bourdieu: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=135</p> <p>(eksempel på teori) Papa Doc: https://da.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Duvalier</p> <p>Dokumentar: Woodoo og zombier (59 min.) CFU</p> <p><u>Ritualer og praksis</u></p> <p>Ritualer og praksis: https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=171 (uddrag)</p> <p>Voodoo Ritual: https://www.youtube.com/watch?v=ncZPg7q5d6k</p> <p>Voodoo Ritual New Orleans: https://www.youtube.com/watch?v=ZePqj6rLV5k</p>

	<p>Tekst 7: Initiering: Et menneskes fødsel. https://afro-caribiskreligion.systime.dk/?id=181</p> <p>Ritualteori:</p> <p>Ritual Grundbogen til Religion C (systime.dk)</p> <p>Rent og urent: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=202</p> <p>Voodoo i poulærkulturen</p> <p>Medialisering, ‘En god historie om religion’:</p> <p>https://engodhistorieomreligion.systime.dk/?id=164</p> <p>https://engodhistorieomreligion.systime.dk/?id=165</p> <p>https://engodhistorieomreligion.systime.dk/?id=166</p> <p>Film: The Skeleton Key, Gyser/Thriller 2005. (set af halvdelen af klassen)</p> <p>Film: Prinsessen og frøen, Musical/Fantasy tegnefilm, Disney, 2009. (set af halvdelen af klassen).</p> <p>Evt. Guder, myter og ritualer: Religion har fået en fast rolle i tv-serier:</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/kultur/tro/guder-myter-og-ritualer-religion-har-faaet-en-fast-rolle-i-tv-serier</p> <p>Musikvideo: https://www.youtube.com/watch?v=sPn2HP8cAbo</p> <p>Synkretisme</p> <p>3 artikler:</p> <p>https://www.religion.dk/viden/n%C3%A5r-religioner-smelter-sammen</p> <p>https://www.religion.dk/verden-rundt-n%C3%A5r-religioner-m%C3%B8des-og-blandes/i-haiti-hedder-skt.-peter-ogs%C3%A5-papa-legba</p> <p>https://www.kristendom.dk/globalt-nyt/pr%C3%A6st-tog-menneskehoved-med-i-kirken</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, eksperimentelt arbejde

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 4	Samfundsfag: Det danske politiske system
Forløbets indhold og fokus	Kursisterne har fået kendskab til det danske politiske system, herunder centrale kernebegreber og partierne i Folketinget. Der er lavet et mindre projektarbejde om partierne i Folketinget, og der er arbejdet med kvalitativ metode i praksis.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for [...] politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng - Undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data - Kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale - Gennemføre en mindre empirisk undersøgelse

Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Politiske partier i Danmark og politiske ideologier - Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund... - Politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng - Kvantitativ og kvalitativ metode
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Afsnit fra <i>Samfundsfag C</i> (2017) af Mads Beyer et al.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ”2. De politiske partier”: https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1249&L=0 • ”2.1 De politiske partier (med dertilhørende underafsnit)": 2.1 De politiske partier Samfundsfag C (systime.dk) • ”2.2 Inddeling af partierne” (med dertilhørende underafsnit): https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1255&L=0 • ”2.3 Hvad laver et parti?": https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1254 • ”2.4 Partiers adfærd” (med undtagelse af underafsnittet ”Molins model”): https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1253 • ”Vælgeradfærd”: Vælgeradfærd Samfundsfag C (systime.dk) • ”21. Samfundsfaglig metode”: https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=825&L=0 • ”21.1 Kvantitativ metode – ’de hårde data’” (uden dertilhørende underafsnit): https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=880 • ”21.2 Kvalitativ metode – ’de bløde data’” (uden dertilhørende underafsnit): https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=886 <p><u>Afsnit fra <i>Samf C – din samfundsfagsbog</i> (2017) af Maria Bruun Bundgaard et al.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ”7.1 Demokrati og diktatur”: 7.1 Demokrati og diktatur Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk) • ”7.2 Folketingsvalg og regeringsdannelse”: 7.2 Folketingsvalg og regeringsdannelse Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk) • ”8.1 Politisk deltagelse i praksis”: https://samfc.systime.dk/?id=156 • ”8.3 Nye deltagelsesformer”: https://samfc.systime.dk/?id=158 <p><u>Andet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Videoen ”Den demokratiske samtale” på Folketingets hjemmeside: Dit Demokrati: Undervisningsfilm / Folketinget (ft.dk) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultaterne fra folketingsvalget i 2019, DR • <i>Thulesen Dahl erkender: En fejl, at vi ikke gik i regering i 2015</i>, 2019, Berlingske: Thulesen Dahl erkender: En fejl, at vi ikke gik i regering i 2015 (berlingske.dk) • Resultaterne fra folketingsvalget i 2022, DR • <i>Grafik viser voldsomme vælgervandringer i blå blok</i>, 2022, TV2: Grafik viser voldsomme vælgervandringer i blå blok - TV 2 • <i>Stålsat Samuelsen: Vælter regeringen, hvis ikke han får sin vilje</i>, 2016, TV2: Stålsat Samuelsen: Vælter regeringen, hvis ikke han får sin vilje - TV 2 • <i>Ti stille, kvinde</i>, 2014, sæson 1, episode 1: Ti stille, kvinde: Sæson 1 – 1. episode Se online her DRTV

	Forløbets samlede undervisningstid: 20 lektioner à 45 minutter (15 timer)
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, mindre projektarbejde

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 5	Rusland (tværfagligt forløb)
Forløbets indhold og fokus	<p><u>Historie</u> Et forløb om Sovjetunionens historie med forskellige nedslag fra den russiske revolution og op til Sovjetunionens sammenbrud. Herunder ideologier som kommunismen og liberalismen. Især med et fokus på statens magtanvendelse over for klassefjender som kulakkerne og kirken. Fokus på historiebrug. Undervejs har vi trukket tråde op til krigen mellem Rusland og Ukraine.</p> <p><u>Religion</u> Forløbet har haft to fokusområder. 1. Den ortodokse kirke med særlig vægt på forholdet mellem kirken og staten, mytologiseringen og konsekvenserne heraf. 2. Sovjetunionens opgør med kirken. Sovjetunionens civilreligiøse dyrkelse af fx Lenin, staten, revolutionen og Sovjetunionens rolle under anden verdenskrig, herunder civilreligiøse ritualer og helligsteder.</p> <p><u>Samfundsfag</u> I samfundsfgsdenen har kursisterne fået kendskab til forskellige forståelser af globalisering. Det politiske system i Rusland er især blevet sammenlignet med det danske, og der har været meget fokus på forskellige styreformer, og hvilke(n) som kendetegner Rusland. I forløbets afslutning blev der kigget nærmere på konsekvenserne af invasionen i Ukraine, herunder omstændighederne for de ukrainske flygtninge i andre lande.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> -anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande -formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof -redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng -reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af sammespillet mellem aktør og struktur -diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier -anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i sammispiel med omverdenen -sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning -undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.
Kernestof	<u>Historie</u>

	<ul style="list-style-type: none"> -nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringssprincipper -natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv -forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv -styreformer i historisk og nutidigt perspektiv -Holocaust og andre folkedrab -ideologiernes kamp i det 20. århundrede -historiefaglige metoder -historiebrug. <p><u>Religion</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster -udvalgte sider af yderligere én religion -etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger -religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid -religionsfaglige metoder. <p><u>Samfundsfag</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociale og kulturelle forskelle - Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund. - Politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng - Kvantitativ og kvalitativ metode
Anvendt materiale.	<p><u>Historie</u></p> <p><u>Intro</u></p> <p>Dokumentarfilm: 'Truslen mod Ukraine – optakten'.</p> <p>https://www.dr.dk/drtv/se/truslen-mod-ukraine -optakten_303649</p> <p><u>Ideologier</u></p> <p>Socialisme: https://ideologi.systime.dk/?id=143</p> <p>Sovjetunionen: https://ideologi.systime.dk/?id=170</p> <p>Den Sovjetiske planøkonomi: https://verdenefter1914.idanskperspektiv.systime.dk/?id=739</p> <p>Liberalisme: https://ideologi.systime.dk/?id=142</p> <p><u>Den russiske revolution</u></p> <p>CFU – film: Den russiske revolution (2) Frygt og paranoia.</p> <p><u>Aktør-struktur-analyse (opsamling)</u></p> <p>Teori - aktør og struktur i historie (Uddrag) https://paasporetafhistorien.ibog.gylden-dal.dk/?id=130</p> <p>Video: Oplæg, (ca 8 min) https://www.youtube.com/watch?v=7OqZpZBv9yE&t</p> <p>Hele kapitel 1.1 fra KS-bogen https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=132</p>

Kilde – revolution vedtaget af landsbyforsamling 1905 <https://www.his2rie.dk/kildetekster/den-russiske-revolution/tekst-1/>

Første verdenskrig:

Rusland finder den glemte verdenskrig frem igen, <https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/2014-05-26/rusland-finder-den-glemte-verdenskrig-frem igen>

Rusland og den kolde krig

Grundbog:

Fra Verdensmagt til sammenbrud (0,3 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=145>

Den Kolde Krig set fra Sovjetunionen (1 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=155>

Europa deles op (1 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=156>

Kilder:

Tekst 2: Erklæringen om det befriede Europa, <https://koldkrig.systime.dk/?id=1872>

Tekst 5: Ambassadør Novikovs analyse af USA's udenrigspolitik, <https://koldkrig.systime.dk/?id=1875>

Grundbog:

Sovjetunionen som supermagt (0,3 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=157>

Sikkerhed (0,7), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=205>

Ideologi (0,8 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=204>

Teknologi (0,5), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=202>

Kampen om hjerter og sind:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=144>

Propaganda i den kolde krigs indledende fase:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=166>

1950'ernes kommunistforskærkelse:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=167>

Køkkendebatten:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=168>

Rumkapløbet:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=169>

De Olympiske lege som politik:

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=170>

Kilder: 5.2: Hvem vinder den kolde krig?

<https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=172>

Livet i Sovjetunionen

Hverdagen i Østblokken 1945-1965: <https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=185>

Hverdagen i Østblokken 1965-1990: <https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=184>

Det perfekte sovjetiske menneske/Homo Sovjeticus

Dokumentar: Skabelsen af homo Sovjeticus (51 min.) CFU

Erik Kulavig, Ansigt til ansigt med russerne: s. 116-117, 120-123.

Familiepolitik

1917-1930: Sovjetunionens historie s. 75-80

Kilde: Dekret udstedt i byen Vladimir 1918

Kilde: Lenins syn på seksualmoralen 1921

1930-1953: Sovjetunionens historie s. 141-143

Efter 1953: Sovjetunionens historie s. 200-203

Tabel: 13, 14 og 16

Kvindens stilling

Sovjetunionens historie s. 204-208 (uddrag).

Stalinismens forbrydelser:

Dokumentar: 'Sådan bliver man en tyran', Ep. 4 (25 min.) Netflix.

[Hungersnøden i 1932-1933 | folkedrab.dk](#)

Kilde: Klage over korninndrivelseskampagnen: <https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folke-drab/stalinismens-forbrydelser>

Erik Kulavig: Kilder til Rusland – fra tsar til Putin:

Tekst 6: Telegram fra Lenin til lokale partiledere 11.08.1918

Tekst 8: Ordre nr. 00447

Tjernobylulykken

HBO-serie : 'Chernobyl': afs. 1-2

Kilde: Øjenvidneberetning fra 'Bøn for Tjernobyl', s. 15-37 (uddrag).

Gorbatjovs tale 'Læren af Tjernobyl', Gorbatjov, Mikhail: Glasnost, Taler og interview, Forlaget Tiden 1987.

Sovjetunionens sammenbrud

Sammenbruddet (1,2 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=159>

Historiens afslutning, Fukuyama <https://ideologi.systime.dk/?id=280#c899>

Det nye Rusland

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=146>

Supermagten vakler (0,6 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=158>

Økonomi og levevilkår (0,8 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=208>

Teknologi og vestlig konkurrence (0,5 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=207>

Demokrati og lokal selvbestemmelse (1 ns), <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=206>

Religion: Ortodoks kristendom og Civilreligion

Intro til civilreligion

Afsnittene 'Definition' og 'Begrebet i historisk sammenhæng': <https://religion.systime.dk/?id=724>

Afsnittet om Rousseau: <https://usahistoriesamfundreligion.systime.dk/?id=c1035>

Artikel: [Civilreligion er folkets ubevidste religion - Religion.dk](https://Civilreligion.er.folkets.ubevidste.religion.Religion.dk)

Civilreligiøse helligsteder

Artikel: [Putin: Lenin er en kommunistisk helgen | Kristeligt Dagblad \(kristeligt-dagblad.dk\)](#)

Sovjetkommunismen havde religiøse træk

(Baggrund: [Lenin's Mausoleum - Wikipedia](#)) -afs. Om hvorvidt Lenin skulle begraves eller ej efter Sovjetunionens sammenbrud.

Dokumentarfilm: Den balsamerede Lenin (53 min.) CFU

Civilreligiøse ritualer i Sovjetiden:

Mc Dowell: Soviet Civil Ceremonies: Bryllupsritualet s. 268

Foto: Soviet wedding. Photo by Bruno Barbey, Chernivtsi, Ukraine, 1988. [www.sovietvisuals.com](#)

Orthodox rituals meets Soviet ceremonies in Easter (uddrag):

<https://02varvara.wordpress.com/2013/05/09/orthodox-ritual-meets-soviet-custom-in-easter-celebrations/>

Marxistisk religionskritik

Marx: <https://religion.systime.dk/?id=609#c3899>

Opgave til Marxcitat: <https://religionskritik.systime.dk/?id=143#c1917>

Marxisme (leksikon) <https://litteraturensveje.systime.dk/?id=822#c4017>

Antireligiøs propaganda

Lovgivning om religion: [Soviet anti-religious legislation - Wikipedia](#) eller 'Sovjetunionens historie' s. 74.

Atheist Propaganda in Soviet Schools. 10 Antireligious posters (USSR):

<https://www.youtube.com/watch?v=4nR08R-Nwfc>

Plakat: Soviet anti-religion campaign posters. 'There Is No God!' [www.sovietvisuals.com](#)

Plakat: Soviet anti-religion campaign posters. 'Religion is poison! Protect the children!' [www.sovietvisuals.com](#)

Plakat: Soviet anti-religion campaign posters. "Women! Break away from the religious traps! Build socialism!" [www.sovietvisuals.com](#)

Plakat: Soviet propaganda poster. [*Take and Eat, This is My Body,*](#) Soviet propaganda poster, 1923, via BBC News.

Civilreligion i nutidens Rusland

Den store fædrelandskrig: [1.2.6 Den Store Fædrelandskrig | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](#)

Det udødelige regiment: [3.4.1 Religiøs innovation | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](#)

Kildetekst 15: <https://www.frydenlund.dk/ekstramateriale/bogserien-flere-sider-af/kilde-tekster-til-flere-sider-af-rusland/kildetekst-15/>

Kildetekst 14: <https://www.frydenlund.dk/ekstramateriale/bogserien-flere-sider-af/kilde-tekster-til-flere-sider-af-rusland/kildetekst-14/>

Den russisk-ortodokse kirke

Læreroplæg som introduktion:

Religion i Rusland: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=173>

Kristendommens indførelse i Kiev-Rusland: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=181>

Kirkehistoriens aktualitet: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=182>

Moskva og Konstantinopel: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=183>

Russisk-Ortodoks gudstjeneste m. Kirill (7 min.)

<https://www.google.com/search?q=ortodoks+gudstjeneste+video&oq=ortodoks+gudstjeneste+video&aqs=chrome..69i57j33i160.10699j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:746cd446,vid:7Nc-1-xQr1o>

Den ortodokse kirkes lære

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=184>

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=185>

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=187>

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=188>

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=189>

<https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=190>

Mytologisering

Det hellige Rusland: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=178>

Den nationale mytologisering: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=194>

Andre mytologiseringer: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=179>

Evangelikal mytologisering: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=195>

Rusland i eskatologien: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=196>

Video: Pussy Riot <https://www.youtube.com/watch?v=1s-ZN2yZzWw>

Artikel: Putin vil gøre homoseksuelle ægteskaber forfatningsstridige <https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/putin-vil-goere-homoseksuelt-aegteskab-forfatningsstridigt>

Symfonia- kirken og konflikten i Ukraine

Kristendommens genkomst i Rusland: [Back in business: Christianity's second coming in Russia | 60 Minutes Australia - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=IwAR2SIDtgKR65xmpfwcG-spusq2eHpzDKstNIBH9w1bXIUR4NW76ctVdxg6x8) (12 min.)

Artikel: Russian Patriarch Kirill Says Dying In Ukraine 'Washes Away All Sins (bruge uddrag)

<https://www.rferl.org/a/russia-patriarch-kirill-dying-ukraine-sins/32052380.html?fbclid=IwAR2SIDtgKR65xmpfwcG-spusq2eHpzDKstNIBH9w1bXIUR4NW76ctVdxg6x8>

Artikel: Ukrainsk præst beskyldt for at glorificere Rusland får husarrest

<https://www.berlingske.dk/internationalt/ukrainsk-praest-beskyldt-for-at-glorificere-rusland-faar-husarrest?referrer=RSS>

Artikel: Historisk kloster i Ukraine ransaget: Efterretningstjeneste ledte efter russiske spioner og våben

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-og-tro/historisk-kloster-i-ukraine-ransaet-efterretningstjeneste-ledte-efter-russiske>

Artikel: Rusland og Ukraine udkæmper en krig i krigen – og i dag udløber kontroversiel deadline

<https://nyheder.tv2.dk/udland/2023-03-28-rusland-og-ukraine-udkaemper-en-krig-i-krigen-og-i-dag-udloeber-kontroversiel>

Kirke og stat: <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=177>
Kirke-og-stat-forholdet (Symfonia): <https://fleresiderafrusland.ibog.frydenlund.dk/?id=193>

Samfundsfag

Kernestof:

Afsnit fra *Samfundsfag C* (2017) af Mads Beyer et al.:

- “19. Globalisering”: [19. Globalisering | Samfundsfag C \(systime.dk\)](https://systime.dk/19-globalisering-samfunds-fag-c)
- “19.1 Økonomisk globalisering”: [19.1 Økonomisk globalisering | Samfunds-fag C \(systime.dk\)](https://systime.dk/19-1-økonomisk-globalisering-samfunds-fag-c)
- “19.2 Kulturel globalisering”: [19.2 Kulturel globalisering | Samfundsfag C \(sy-stime.dk\)](https://systime.dk/19-2-kulturel-globalisering-samfunds-fag-c)
- “19.3 Politisk globalisering”: [19.3 Politisk globalisering | Samfundsfag C \(sy-stime.dk\)](https://systime.dk/19-3-politisk-globalisering-samfunds-fag-c)
- “19.5 Globaliseringens konsekvenser”: [19.5 Globaliseringens konsekvenser | Samfunds-fag C \(systime.dk\)](https://systime.dk/19-5-globaliseringens-konsekvenser-samfunds-fag-c)
- “11.6 Social arv og mobilitet i informationssamfundet”: [11.6 Social arv og mo-bilitet i informationssamfundet | Samfundsfag C \(systime.dk\)](https://systime.dk/11-6-social-arv-og-mobilitet-i-informationssamfundet-samfunds-fag-c)

Afsnit fra *Flere sider af Rusland* (2022) af Eva Ravn Møenbak et al.:

- “2.2 Rusland som et præsidentielt system”: [2.2 Rusland som et præsidentielt system | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-2-rusland-som-et-præsidentielt-system-flere-sider-af-rusland)
- “2.2.1 Præsidentialisme, parlamentarisme og magtens tredeling”: [2.2.1 Præsi-dentialisme, parlamentarisme og magtens tredeling | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-2-1-præsidentialisme-parlamentarisme-og-magtens-tredeling-flere-sider-af-rusland)
- “2.2.2 Fra Jeltsin til Putin: forskellige opfattelser af demokrati”: [2.2.2 Fra Jel-tsin til Putin: forskellige opfattelser af demokrati | Flere sider af Rusland \(fry-denlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-2-2-fra-jeltsin-til-putin-forskellige-opfattelser-af-demokrati-flere-sider-af-rusland)
- “2.3 Arven fra Jeltsins og Putins russiske ide”: [2.3 Arven fra Jeltsins og Putins russiske ide | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-3-arven-fra-jeltsins-og-putins-russiske-ide-flere-sider-af-rusland)
- “2.3.1 Putin og den russiske identitet”: [2.3.1 Putin og den russiske identitet | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-3-1-putin-og-den-russiske-identitet-flere-sider-af-rusland)
- “2.3.2 Kontrol med medier”: [2.3.2 Kontrol med medier | Flere sider af Rus-land \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-3-2-kontrol-med-medier-flere-sider-af-rusland)
- “2.3.3 Den styrkede centralmagt”: [2.3.3 Den styrkede centralmagt | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-3-3-den-styrkede-centralmagt-flere-sider-af-rusland)
- “2.3.4 De russiske værdier”: [2.3.4 De russiske værdier | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-3-4-de-russiske-værdier-flere-sider-af-rusland)
- “2.4 Rusland i verden”: [2.4 Rusland i verden | Flere sider af Rusland \(fryden-lund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-4-rusland-i-verden-flere-sider-af-rusland)
- “2.4.1 Den vestlige synsvinkel”: [2.4.1 Den vestlige synsvinkel | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-4-1-den-vestlige-synsvinkel-flere-sider-af-rusland)
- “2.4.2 Den russiske synsvinkel”: [2.4.2 Den russiske synsvinkel | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-4-2-den-russiske-synsvinkel-flere-sider-af-rusland)
- “2.4.3 Ruslands storhed?”: [2.4.3 Ruslands storhed? | Flere sider af Rusland \(frydenlund.dk\)](https://frydenlund.dk/2-4-3-ruslands-storhed-flere-sider-af-rusland)

	<p><u>Andet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Video: <i>Hvorfor flexer Putin sine militærmuskler på grænsen til Ukraine?</i>, 2021, DR: Hvorfor flexer Putin sine militærmuskler på grænsen til Ukraine? Udland DR • Video: <i>Explainer: Hvordan kan Rusland true mægtige NATO?</i>, 2022, DR: Explainer: Sæson 2022 – Hvordan kan Rusland true mægtige Nato? DRTV • <i>Putin – Ruslands nye zar</i>, 2018, DR: Putin - Ruslands nye zar Se online her DRTV <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figurer over ukrainske flygtninge i Danmark, Danmarks Statistik (findes på Teams) • <i>Ukrainske flygtninge på bar bund kan være svære at få i job</i>, 2022, Berlingske: Ukrainske flygtninge på bar bund kan være svære at få i job (berlingske.dk) • <i>Ukrainske flygtninge er kommet godt ind på det danske arbejdsmarked</i>, 2023, Dansk Arbejdsgiverforening: Ukrainske flygtninge er kommet godt ind på det danske arbejdsmarked • Figur over inflation i Danmark, 2023, TV2 (findes på Teams)
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, spil

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 6	Historie (enkeltfagligt forløb): Kriminalitet og straf
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på kriminalitet og straf med forskellige nedslag fra 1200-tallet og op til 1900-tallet. Vi har beskæftiget os med udviklingen i lovene, straffene og synet på de kriminelle, herunder har vi beskæftiget os særligt med kirkens indflydelse på straffen. Vi har arbejdet med kildeanalyse.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> -anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande -formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernefag -reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur -kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale -formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi
Kernestof	<p>Historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dansk historie og identitet -nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsags-sammenhænge og periodiseringsprincipper -styreformer i historisk og nutidigt perspektiv -historiefaglige metoder
Anvendt materiale.	<p>Intro og reformation: Tidslinje-øvelse om straf gennem tiden.</p>

”Straffens udvikling” – dokumentarfilm lavet af Alphafilm og Kommunikation (14 min.)
<https://vimeo.com/141041241>

”Den enkeltes sikkerhed”, *Middelalderliv* af Mogens Carstensen, Gyldendal 1999, s. 106-113.

”Forbrydelse og straf i 1500-tallet”, *Fattigdom og forbrydelse* af Johnny Thiedecke, GAD 1982, s. 68-73. (tekst 32) Bødlens arbejde.

’Reformationerne’, Johnny Thiedecke, Kristendommen forkynnt og fortolket, Pan-theon 1991. (1 side).

1 film om reformationen: (5 min.) [At skabe et luthersk samfund - betydningen af Luthers Lille Katekismus og De Ti Bud i Danmark efter reformationen \(danmarkshistorien.dk\)](#)

Kriminalideologien i 1500-tallet (tekst 39: Peder Palladius og prostitutionen.) (Tekst 40: Kirkens indflydelse på lovgivningen).

Forbrydelse og straf på enevældens tid

’Ret og rimeligt – Forbrydelse og straf på enevældens tid’. Pdf-hæfte fra Nationalmuseet.

Sodomi” + ”Domme for sodom”, Oplysningstiden og det magiske- henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel, af Tyge Krogh, Saxo 2000, s.159-161.

Hekse

Historieportalen på systime.dk

<https://historieportalen.systime.dk/?id=p133&L=0>

Begrebet heks: <https://historieportalen.systime.dk/?id=509>

Heksehammeren: <https://historieportalen.systime.dk/?id=510>

Heksefølgelse: <https://historieportalen.systime.dk/?id=489>

Den danske heks: <https://historieportalen.systime.dk/?id=524>Det danske retssystem: <https://historieportalen.systime.dk/?id=496>Det pinlige forhör: <https://historieportalen.systime.dk/?id=498>

Historien om Danmark: [Historien om Danmark: Sæson 1 – Reformation og renæssance | DRTV](#) (Sagen om Maren Splids: Minut 25:55 – 52:15)

Dødsstraf

Dødsstraf var en udbredt straf efter reformationen:

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/den-danske-stat-har-henrettet-flest-vedhengning-og-halshugning>

”På retterstedet” + ”Træsnit af henrettelser” Oplysningstiden og det magiske- henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel af Tyge Krogh, Saxo 2000, 291-296.

De dømtes krop – Damiens henrettelse. I Foucault ’Overvågning og straf s. 17-21.

Skamstraf

Dokumentarfilm: Straffens rædsler afs. (30 min.) CFU afs. 3. skamstraf

Beth Grothe Nielsen, Letfærdige qvindfolk, Aarhus Universitetsforlag 1999, s. 116-118.

Artikel: Offentlig ydmygelse er den nye gabestok

<https://www.etik.dk/danmark/2014-09-29/offentlig-ydmygelse-er-den-nye-gabestok>

Fængsler:

Film: straffens formål <https://www.forbrydelseogstraf.dk/straffens-formaal>

Panoptikon video <https://www.youtube.com/watch?v=vVTKH15ovyc>

Kilde – Beskrivelse af Københavns fængsler 1788: [Beskrivelse af Københavns fængsler, januar 1788 \(danmarkshistorien.dk\)](#)

	<p>Hvem er de kriminelle? -Frenologi Artikel: Atavisme: Forbrydermennesket (Lombroso) Video om Lombrosos teori: Cesare Lombroso: Theory of Crime, Criminal Man and Atavism – YouTube Billeder af hjerner med punkter (tavle 1 og 2) Quiz: Can you tell a serial killer just by looking at them? https://vole.wtf/coder-serial-killer-quiz/</p> <p>Barnemord: Ingrids historie: https://www.youtube.com/watch?v=wVVwjil5Gw Dokumentarfilm: 'Englemagersken' (40 min.)</p> <p>Kvinderne på Sprogø: Lidt om kvindestallen på Sprogø, Katrine Becker, Dansk forsorgshistoriskmuseum (pdf.) Film: 'Ustyrlig', drama fra Nordisk Film, 2022.</p> <p>Retsopgøret efter anden verdenskrig: Dokumentarfilm: Århundredets vidner: 'I statens tjeneste' (42 min.) CFU Artikel: Retsopgøret http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/retsopgoeret/ Kilde: Retsopgørets love - straffelovstillaegget 1945 til 1946. http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/retsopgoerets-love-straffelovstillaegget-1945-til-1946/?no_cache=1&cHash=7ced7944f240469b8a72e1c8a41ed98c Quiz: Døm ved retsopgøret: http://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/Quiz/Duem-ved-retsopgoeret/quiz_html5.html</p> <p>Ekskursion til 'Fængslet' i Horsens med rundvisning.</p> <p>Byrundvisning i Thisted med temaet 'Forbrydelse og straf', v. museumsformidler Rune K. Tjørnild</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, 2 ekskursioner

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 7	Religion (enkeltfagligt forløb): Buddhisme
Forløbets indhold og fokus	Et kort forløb om buddhismens historie, centrale begreber og praksis, med særligt fokus på nutidige fremtrædelsesformer i vesten. Fokus på religion i det senmoderne samfund og diskussion af begrebet 'religiøs appropriation'.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande - formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof - sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning. - formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - udvalgte sider af yderligere én religion

	<ul style="list-style-type: none"> - etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger - religionsfaglige metoder.
Anvendt materiale.	<p>Religion i det senmoderne samfund Religion i det senmoderne samfund: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=280</p> <p>Fakta om religion i det senmoderne samfund: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=279</p> <p>Intro til Buddhismen Tro i Thy (kort uddrag) af Ida Hammerich Nielson https://auhist.au.dk/showroom/præsentationer/aviser-blade-og-magasiner-fra-au/univers/2010/artikler/nr14/troithy/ Fem skarpe om Buddhismen (20 min.) CFU Buddhalegenden: https://horisontc.systime.dk/?id=164#c1563 'Birth of Prince Siddharta' (3,5 min.): https://www.youtube.com/watch?v=sWD-cpZTqzk Benares-talen https://religion.systime.dk/?id=c3859 Video: Anne Klysner - På Herrens Mark - Buddhism Buddhismens historie: https://horisontc.systime.dk/?id=p160 De 5 skandhaer: https://buddhisme.systime.dk/?id=c303 Nirvana? https://buddhisme.systime.dk/?id=c591 Film: Buddha og millionären (CFU)</p> <p>Karma: Karma: https://www.religion.dk/leksikon/karma 2 tekster om Karma: Udana 51, Milindapanha 65.</p> <p>Samsara: 5. Årsagskæden, At Vinaya-pitaka 1, 1-2' Livshjulet</p> <p>Retninger i Buddhismen Retninger i Buddhismen: https://www.religion.dk/viden/buddhismens-tre-hovedretninger Nirvanisk, karmisk og apotropæisk buddhisme: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c676&L=0 Buddhism i Danmark og Vesten: https://www.religion.dk/buddhisme/buddhisme-i-danmark-og-vesten.</p> <p>Danskerne og Buddhismen: Jørn Borup: "Danskerne er vilde med buddhisme i teorien", Kristeligt Dagblad 3.4.2013. https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/danskerne-er-vilde-med-buddhisme-i-teorien Video (5 min.): Nærvær og opmærksomhed i Folkeskolen: Nærvær og opmærksomhed i skolen 2 Kritik: Buddhistisk praksis har sneget sig ind i Folkeskolen, Kristeligt Dagblad, 28. november, 2018.</p> <p>Konversion: Rambos teori om konversion: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=c342 Morten blev buddhist som 21-årig: https://www.dr.dk/mitliv/morten-blev-buddhist-som-21-aarig-foer-var-jeg-hurtig-til-skyde-skylden-paa-andre</p> <p>Religiøs appropriation:</p>

	<p>MET GALA 2018: (fotos) https://www.thecut.com/2018/05/met-gala-2018-dresses-red-carpet.html</p> <p>When it comes to religious appropriation, Northeastern professor says it could be better to borrow more, not less. https://news.northeastern.edu/2022/11/01/religious-appropriation-ethics/</p> <p>Er det religionstyveri, når vi ruller yogamåtten ud?:https://videnskab.dk/kultur-samfund/er-det-religionstyveri-naar-vi-ruller-yogamaatten-ud/</p>
Arbejdsformer	klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, diskussion.

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 8	Samfundsfag (Økonomi)
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]
Kernestof	Økonomityper: Planøkonomi, markedsøkonomi og blandingsøkonomi (sat i relation til ideologier og fokus på udbud/efterspørgsel), Økonomiske mål og deres indbyrdede konflikter, Det økonomiske kredsløb, Højkonjunktur og lavkonjunktur (og overophedning af økonomien), Phillipskurven, Ekspansiv og kontraktiv finanspolitik, Arbejdsmarkedspolitik, Ekspansiv og kontraktiv pengepolitik, Pengepolitik, Analyser med brug af kernebegreber og teori.
Anvendt materiale.	<p>Grundbog</p> <p>Afsnit fra <i>Samf C</i> af Maria Bruun Bundgaard et al.:</p> <p>10.1 Hvad er økonomi? Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk)</p> <p>10.4 Økonomiske mål Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk)</p> <p>10.2 Det økonomiske kredsløb Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk)</p> <p>10.3 Penge og renter Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk)</p> <p>10.5 Økonomisk politik Samf C – din samfundsfagsbog (systime.dk)</p> <p>Afsnit fra <i>Samfundsfag C</i> af Mads Beyer et al. (med dertilhørende underafsnit): https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=488</p> <p>Supplerende:</p> <p>Figur over udvikling i BNP: https://nyheder.tv2.dk/business/2022-02-28-storste-bnp-vækst-i-danmark-i-27-ar</p> <p>Figur over ledighed: https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2022/2022-06-24-fakta-arbejdsmarked</p> <p>Afsnit fra <i>samfundsfag.dk</i>:</p> <p>https://samfundsfag.dk/begreber/økonomi/generel-økonomi/phillipskurven/</p> <p>Frederik M. Juel: Her er 100 mia.kr., som skal trykke dansk økonomi gennem coronakrisen - men vi skal turde bruge pengene. https://berlingske.dk/uddrag/Her-er-100-mia-kr-som-skal-trylle-dansk-økonomi-gennem-coronakrisen--men-vi-skal-turde-bruge-pengene-(berlingske.dk)-uddrag</p>

	<p>Marwa Mezouri: Nationalbanken vurderer, at finanspolitiske stramninger kan være nødvendigt - TV2.dk, 16. marts 2022.</p> <p>Nationalbanken vurderer, at finanspolitiske stramninger kan være nødvendigt - TV 2 (uddrag)</p> <p><i>Økonomer tvivler ikke: Staten bliver nødt til at føre ekspansiv finanspolitik, 2020, Altinget (redigeret)</i></p> <p>Tabel over ledighed, 2020, Finansministeriet (redigeret)</p>
Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 9	Kulturmøder (tværfagligt forløb)
Forløbets indhold og fokus	<p>Historie: Forløbet handler om indvandringens og integrationens historie i Danmark fra 1945 og frem til i dag, med fokus på udlændingelovene og den skiftende politiske debat om integration i perioden.</p> <p>Religion: Forløbet handler om islams historie, tro og praksis med særligt fokus på islam i Danmark. Fx konversion, unge muslimer i Danmark og kultursammenstød.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> -anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande -formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof -forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger -redegøre for forskellige livsanskuelsler, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng -diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier -sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning -undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. -kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale -formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi
Kernestof	<p>Historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dansk historie og identitet -nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsags-sammenhænge og periodiseringsprincipper -ideologiernes kamp i det 20. århundrede -globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv -historiefaglige metoder

	<p>Religion:</p> <ul style="list-style-type: none"> -islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster -religioners samfundsmaessige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid -religionsfaglige metoder
Anvendt materiale.	<p>Historie:</p> <p>Ungarerne</p> <p>Indvandring til Danmark efter 1945 https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161</p> <p>Push-Pull modellen: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=171#c361</p> <p>Dokumentarfilm: 'Indvandringens historie (4) Danmark omfavner ungarerne' på www.mitcfu.dk. (38 min.)</p> <p>Kulturmødebegreber</p> <p>Rostgaard m.fl. 'Kulturmøder i dansk kolonihistorie', Gyldendal 2010, s. 20-21</p> <p>Begreber til analyse af kulturmøder (ark).</p> <p>Gæstearbejderne 1967-73</p> <p>Video: Indvandrere som arbejdstagere 1967-73: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=134&L=0#c793</p> <p>Økonomisk vækst: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=169</p> <p>Udbygningen af velfærdsstaten: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=170</p> <p>Hvem kom til Danmark i 1967-1973? https://dennyindvandring.systime.dk/?id=171</p> <p>Dokumentar: Indvandringens historie (5) Gæsterne der blev. (CFU) (40 min.)</p> <p>Kildeanalyseskema: https://historieportalen.systime.dk/?id=1861</p> <p>Kilde: "Fremmedarbejderen, en konkurrent".</p> <p>Kilde: "Velkommen, Mustafa".</p> <p>Flygtninge 1983-93</p> <p>Video (3 min.) Indvandring som trussel (1983-1993): https://dennyindvandring.systime.dk/?id=250#c760</p> <p>Udlændingeloven af 1983: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=181</p> <p>Hvem kom til Danmark i 1983-1993? https://dennyindvandring.systime.dk/?id=182</p> <p>Dronningens nytårstale 1984 → TV Avisen (2 min.)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=On_UxFO6Y2s</p> <p>De positive stemmer: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=184</p> <p>Læs: Nye kritiske røster: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=183</p> <p>Dokumentarfilm: Indvandringens historie (6). Politiske flygtninge til Danmark. CFU</p> <p>Kilde: "Den for og bagvedte nationalism", Glistrup 1986 https://www.youtube.com/watch?v=uI1tSn24_Ls</p> <p>Kilde: Interview med Ishøjs borgmester 1987: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=193</p> <p>Flygtninge 1993-2001</p> <p>Video (4 min.): https://dennyindvandring.systime.dk/?id=250#c761</p> <p>Hvem kom til Danmark? https://dennyindvandring.systime.dk/?id=196</p> <p>De bosniske flygtninge: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=197</p> <p>Flygtninge fra Somalia: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=198</p> <p>Kilde: Tale af Pia Kjærsgaard, DF's årsmøde 1999 (kort uddrag): https://dennyindvandring.systime.dk/?id=205#c498</p> <p>Video (4 min.): Indvandring i terrorens tidsalder: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=250#c762</p> <p>Udlændingepolitik i perioden: https://dennyindvandring.systime.dk/?id=208</p> <p>Kan du bestå Indfødsretsretsprøven?: https://www.dr.dk/nyheder/indland/test-dig-selv-kan-du-blive-dansk-statsborger-2</p>

Terrorangrebet 11. september 2001
Al-Qaeda og den 11. September: <https://kamp.systime.dk/?id=130>
Krigen mod terror: <https://kamp.systime.dk/?id=167>
Musikvideo: Darryl Worley: 'Have You Forgotten': (udgivet i marts 2003)
<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=p6yLQRF-cEU&fbclid=IwAR3FX2Li-wEtLRs3H7HBkizp38Kfl9zZN6HJbCrVSEKH-4ORQkqMaMw28jcA>
Kilde: Osmam bin Laden: Fatwa: <https://kamp.systime.dk/?id=191>
Kilde: George W. Bush: "Nationens tilstand": <https://kamp.systime.dk/?id=192>
Fjendebillede: <https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159&loopRedirect=1>

Muhammedkrisen 2005

Film: Muhammedkrisen under huden (CFU)
Artikel: Muhammedkrisen delte folket i tre
[Muhammedkrisen delte folket i tre | Information](#)

Religion: Islam

Intro til Islam

Islam indefra og udefra: <https://islam.systime.dk/?id=252>
5 skarpe om islam (20 min.), CFU
Mange måder at være religiøs på <https://islam.systime.dk/?id=231>
Islam og muslimer: <https://islam.systime.dk/?id=147>
Helligskrifter: <https://islam.systime.dk/?id=150>
Muhammed - Guds sidste sendebud: <https://islam.systime.dk/?id=148>
Splittelse: <https://islam.systime.dk/?id=199>
Udbredelse og kulturmøde: <https://islam.systime.dk/?id=149>

Tro og praksis

De 6 trosartikler: <https://islam.systime.dk/?id=151>
De 5 sørjer: <https://islam.systime.dk/?id=152>
Ninian Smarts religionsmodel: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c989>
Film: Mekka Diaries https://www.youtube.com/watch?v=q7q_LcqbvKI (15 min.)

Sharia

Sharia: <https://islam.systime.dk/?id=156>
Forbudt/tilladt: <https://islam.systime.dk/?id=157>
Brevkasse: www.Islamsvar.dk
Jihad: <https://islam.systime.dk/?id=155>

Ung muslim i Danmark

At være muslim i Danmark: <https://islam.systime.dk/?id=237>
"I gymnasiet med Allah":
[I gymnasiet med Allah | Klassisk og moderne islam \(systime.dk\)](#)
Nyhedsartikel: Muslimsk censor nægter at give kvindelige elever hånd: <https://nyheder.tv2.dk/2013-06-14-muslimsk-censor-naegter-at-give-kvindelige-elever-haand>

Konversion

Rambos konversationsteori: <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c979>
Læs teksten: Konvertitter – at vælge islam | Klassisk og moderne islam (systime.dk)
Dokumentarfilm på CFU: "Når naboenes datter bliver muslim". (44 min.)

Islam og det senmoderne samfund

Islam og det senmoderne samfund: <https://islam.systime.dk/?id=247>
Er islam foreneligt med demokrati: <https://islam.systime.dk/?id=215>

Vídeo: Shariazoner i Tingbjerg (5,5 min) maj 2013 <https://www.youtube.com/watch?v=-Ch64dkivM0&t=8s>
Attentatet på Salman Rushdie: [The attack on Salman Rushdie, and on free speech](#)
Lovforslag mod koranafbrændinger: https://www.ft.dk/samling/20222/lov-forslag/I133/som_fremsat.htm (se pdf)
Radio: <https://www.dr.dk/lyd/p1/p1-morgen/p1-morgen-2023/p1-morgen-11802333313> fra 8:09-19:22 (Kassem Rachid, Imam ved Flensborg Moske interviewes)

Samfundsfag

Grundbog:

Samfundsfag C af Mads Beyer, Claus Lasse Frederiksen og Henrik Kureer. Systime.dk.

Luk Samfundet Op! Af Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, Forlaget Columbus.

Kap. 8.1: Typer af socialisering

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1305>

Kap. 8.1: Primær socialisering

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1309>

Kap. 8.1: Sekundær socialisering

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1308>

Kap. 8.4: Samfundstyper

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1301>

Kap. 8.4: Industrisamfundet

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1319>

Kap. 8.4: Informationssamfundet

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1318>

Kap. 8.4: Anthony Giddens og senmoderniteten

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1317>

Kap. 11.2: Social arv og uddannelse

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1411>

Fra arkiv - **Kap. 11.6:** Social arv og mobilitet (Pierre Bourdieu)

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=582>

Kap 8.3: Primær gruppe

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1312>

Kap. 8.3: Referencegruppe

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1311>

Kap. 9: Kulturelle fællesskaber

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1384>

Kap. 9.4: Kulturmøder

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1397>

Kap. 9.4: Integrationsformer og -strategier

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1398>

Kap. 9.5: Køn og kultur

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1405>

Kap. 9.5+: Hofstedes kulturdimensioner

<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1470>

Kap. 2.5: Anerkendelse - Axel Honneth

<https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=425&loopRedirect=1>

Supplerende litteratur:

Unge med ikkevestlig baggrund overhaler danske unge på uddannelse, Pernille Mainz, Politiken.dk, d. 6. januar 2020.

<https://politiken.dk/indland/art7586396/Unge-med-ikkevestlig-baggrund-overhaler-danske-unge-p%C3%A5-uddannelse>

Arbejdsformer	Arbejdsformer Klasseundervisning, gruppearbejde, projekt og synopsisfremlæggelse (fællesfaglig)